

Školní výlety

Číslo jednací:	ZSSL-480/2022
Vypracoval:	Mgr. Martin Janošek, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne:	1. 6. 2022
Platnost od:	2. 6. 2022

Mgr. Martin Janošek
ředitel školy

1. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 165, odst. 1., písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění, vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

2. Působnost a zásady směrnice

Směrnice upravuje povinnosti pracovníků při zajišťování školních výletů.

3. Právní předpisy

- a) Organizace školních výletů se řídí zejména zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění, platnými dopravními předpisy, Metodickým pokynem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy čj. 37014/2005-25 vydaného v Praze dne 22. 12. 2005, zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění a školním řádem.
- b) Školním výletem se pro účely této směrnice rozumí akce konaná mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání (§ 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání), jde o činnost související se vzděláváním, která je zakotvena ve školním vzdělávacím programu školy. Pro mimoškolní akce Lyžařský výcvikový kurz a Škola v přírodě jsou vydány zvláštní směrnice.

4. Organizace

- Školní výlet je výchovně vzdělávací akce třídního nebo jiného kolektivu žáků školy, adaptačního, poznávacího, sportovního, turistického nebo jiného charakteru, mimo sídlo školy.
- Výlety se pořádají jako jednodenní nebo vícedenní akce, které nepřesáhnou svojí délkou 5 dnů. Jednodenní akce zpravidla nepřesáhnou svojí délkou 8 hodin.
- Místem, kde akce začíná a končí, je zpravidla škola, pokud není se zákonnými zástupci dětí dohodnuto jinak. Pokud místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dohled na určeném místě 15 minut před začátkem akce. Po skončení akce dohled končí na předem určeném místě a v předem stanoveném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola s dostatečným předstihem zákonným zástupcům žáků, nejméně dva dny před akcí. Po schválení ředitelem školy mohou dohled konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být prokazatelným způsobem poučeny o povinnostech při zajišťování dohledu.
- Akce se mohou zúčastnit pouze žáci, jejichž zdravotní stav odpovídá typu a náročnosti akce. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích.

- Ředitel školy písemně pověřuje pedagogického pracovníka školy organizací výletu (dále jen vedoucí akce). Školní výlet se považuje za schválený uvedením akce v týdenním (měsíčním) plánu práce školy a potvrzením příkazu k pracovní cestě.
- Vedoucí akce v přípravě, provedení a vyhodnocení akce zajistí:
- Pedagogické pracovníky a další osoby, které se podílejí na organizaci akce, seznámí prokazatelným způsobem s organizací akce, bezpečnostními předpisy a příslušnými právními předpisy, zásadami poskytování první pomoci, o poučení vyhotoví záznam s podpisy všech účastníků, přílohou je osnova poučení. Žáky seznámí s organizačním zajištěním, průběhem akce, prokazatelným způsobem zajistí poučení o zajištění bezpečnosti ochraně zdraví účastníků akce, přiměřené věku dětí.
- Žáci nepřihlášení na akci se účastní výuky v určené třídě, informace o náhradním zajištění výuky sdělí vedoucí akce zákonným zástupcům prokazatelným způsobem.
- Výlet je pro pedagogické pracovníky školy pracovní cesta, na kterou jsou vysíláni zaměstnavatelem písemným příkazem k pracovní cestě a o které podají určenému vedoucímu zaměstnanci školy ústní (*nebo písemnou, rozhodne ředitel*) zprávu nejpozději následující pracovní den po návratu z akce. Výše stravného při pracovní cestě je dána směrnicí školy o cestovních náhradách, předpokládané vedlejší výdaje pedagogického doprovodu projedná vedoucí akce předem s ředitelem školy. Vedoucí akce zajistí vyplnění formulářů cestovních příkazů pro pedagogické pracovníky školy, kteří se akce účastní a předloží k podpisu řediteli školy.
- Vedoucí akce zajistí pro dohled nad účastníky dostatečný počet zletilých osob, které jsou v pracovním právním vztahu ke škole, stanovený s ohledem na charakter činností prováděných během akce a právní předpisy (*na každých 25 žáků nejméně jedna zletilá osoba, s ohledem na náročnost a charakter činností během výletu případně další zletilé osoby zdravotně způsobilé*). Nejméně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem školy. Vedoucí akce zajistí dohled nad žáky po celou dobu konání akce.
- Žáky seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (např. ohrožení ze strany neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů) a dalšími informacemi, které mohou mít bezpečnostně preventivní význam. Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště (např. poučení žáků o požární ochraně, dopravní bezpečnosti, řádech sportovišť a hřišť, ochraně přírody, nebezpečí spojenými s pobytem v přírodě a další). Dokladem o prokazatelném poučení žáků je písemný záznam o poučení, přílohou je osnova poučení. Pokud to stanoví předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, nebo je-li to odůvodněno rizikem činnosti, budou znalosti účastníků ověřeny. Ve složitějších případech se pořídí zápis podepsaný žáky, z něhož lze podle potřeby zjistit konkrétní obsah provedeného poučení.
- Rodiče písemně informuje o organizačním zajištění akce, seznámí je s rozpočtem, sdělí jim telefonické kontakty na pedagogy, kteří akci organizačně zajišťují, poučí je o povinnosti informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh výletu.

- Zajistí písemný souhlas zákonných zástupců žáka s účastí jejich dítěte na akci
- Zajistí dodržování dopravních předpisů a psychohygienických zásad (střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků apod.). Pedagogičtí pracovníci a další osoby zajišťující akci jsou povinni dbát na úroveň zdatnosti a zdravotního stavu žáků, berou ohled na aktuální podmínky počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek a občerstvení.
- Zajistí vybavenou lékárníčku. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni všichni účastníci akce.
- Seznam žáků s telefonickým kontaktem na rodiče žáků.
- Pro pohybové činnosti žáků vyhledává bezrizikové prostory, činnosti provádí jen za dostatečného dohledu, vhodných podmínek a počasí, vždy s ohledem na zdravotní stav účastníků a jejich fyzickou zdatnost. Při sportovních činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Oděv musí být přiměřeně vhodný vykonávané sportovní činnosti. Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách volí terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji dětí a jejich zdravotnímu stavu.
- Bez zbytečného odkladu telefonicky informuje vedení školy o mimořádných událostech během akce, zejména změně programu, trasy, časového plánu.
- Dopravu sjedná u dopravce s ohledem na dále uvedené požadavky na přepravu, ověří registraci dopravce na jejich internetových stránkách a u Živnostenského rejstříku, vyžádá si reference, údaj o platné technické prohlídce autobusu a oprávnění řidiče.
- Vedoucí akce po skončení výletu zajistí vyúčtování akce, prokazatelným způsobem s ním seznámí zákonné zástupce žáka, vrátí nevyčerpané finanční prostředky. Záznamy o vyúčtování uschová.
- Do 10 dnů provede vyúčtování cestovních náhrad.

5. Zvláštní pravidla při některých činnostech

Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při koupání, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků.

a) Sportovně turistické kurzy

Před zahájením kurzu jsou účastníci poučeni školou o vhodné výstroji. Při nástupu na kurz je provedena určeným pedagogickým pracovníkem její kontrola. Bez potřebného vybavení nemohou být žáci do kurzu přijati.

Kurzy vedou pedagogičtí pracovníci, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich činnost řídí a kontroluje vedoucí kurzu. Zároveň kontrolují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se dělí do družstev podle výkonnosti.

Družstvo má nejvíce 15 žáků, pokud není zvláštními předpisy a tímto pokynem stanoven pro některé činnosti počet nižší. Počet pedagogických pracovníků nesmí být menší než počet družstev. Kurzy s počtem do 30 žáků musí doprovázet tři zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem. Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během kurzu (výletu) přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek.

Před zahájením **cyklistického kurzu** ověří vedoucí kurzu povinné vybavení (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu), technický stav jízdních kol (včetně brždění) a znalosti žáků o pravidlech silničního provozu, bez jejichž znalosti se žáci nemohou kurzu zúčastnit. V silničním provozu má **družstvo maximálně 10 cyklistů**, za které odpovídá vedoucí družstva. Trasu přesunu volí vedoucí kurzu s ohledem na výkonnost a zdravotní stav žáků, na stav a frekvenci dopravy na komunikaci atd. Při přesunech v rámci cyklistického kurzu za dopravního provozu musí být na začátku a na konci skupiny zletilá osoba, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

Před zahájením **kurzu vodní turistiky** zjistí vedoucí kurzu stupeň plavecké vyspělosti žáků. Vedoucí kurzu odpovídá za zhodnocení stavu sjízdnosti trasy. Pedagogický pracovník odpovídá nejvýše za pět kánoí (kajaků) nebo za dvě pramice (rafty). Při obtížnějších podmínkách vedoucí kurzu počet lodí na jednoho pedagoga sníží. Žáci jsou vybaveni při jízdě plovací vestou, při jízdě na divoké vodě nebo obtížně sjízdných propustech plovací vestou a přilbou. Pokud se v průběhu jízdy na divoké vodě podmínky zhorší nebo se zvýší riziko, vedoucí kurzu jízdu přeruší nebo sjíždění ukončí.

Při **horské turistice** je pedagogický pracovník povinen seznámit žáky s možným nebezpečím hrožícím v horách. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav žáků, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby. Před začátkem túry pedagogický pracovník informuje vedoucího kurzu a odpovědného zástupce ubytovacího zařízení o směru, cíli túry a o předpokládaném čase návratu. Pedagogický pracovník hlásí těmto osobám, pokud to situace umožňuje, eventuální zdržení. Na horskou túru doprovázejí družstvo nebo skupinu žáků vždy nejméně dvě zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

b) Koupání

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Koupání dětí v přírodě musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné při akci jako dohled. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat na břehu a kde plavat a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině (případně i o žácích na břehu). Skupina koupajících se žáků na jednoho pedagogického pracovníka je **maximálně 10 žáků**. Po skončení koupání skupiny žáků a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet žáků.

c) Bruslení

Při bruslení organizovaném školou odpovídá za bezpečnost žáků učitel tělesné výchovy nebo dohled konající pedagog, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů. V případě bruslení na přírodním ledu posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti. Žáci bruslící na kolečkových bruslích používají ochranné prostředky zmírňující následky pádů (na kolena, na lokty, rukavice, přilbu).

d) Bezpečnost žáků při soutěžích, exkurzích a podobných akcích

Vysílající škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na akci. V průběhu akce zajišťuje dohled pedagogický pracovník školy, případně i organizátor akce. Organizátor vyhláší počátek a konec akce (soutěže) a zajišťuje materiální, technické a další podmínky pro realizaci akce a předává pedagogickému pracovníkovi informace pro bezpečnou účast žáků.

6. Přeprava autobusem

Pro objednávku a zajištění přepravy autobusem platí:

- a) Každá přepravovaná osoba má svoji sedačku. Autobus musí být vybaven na všech sedačkách bezpečnostními pásy. Účastníci jsou před jízdou poučeni o jejich používání. Během jízdy doprovázející pedagogický pracovník kontroluje používání bezpečnostních pásů všemi účastníky.
- b) U pedagogického pracovníka je uložen seznam účastníků akce, dětí i dospělých s nezbytnými kontakty na rodinné příslušníky, pro případ mimořádné události.
- c) Cestující i zavazadla mohou být pojištěni.
- d) Před zahájením jízdy je s řidičem dohodnut plán cesty, který zohledňuje pravidla řízení a odpočinku řidičů a také dětské fyziologické potřeby. Je dohodnuta trasa cesty (nejrychlejší, nebo nejkratší, nebo ekonomická).

7. Dokumentace

Před akcí vedoucí akce odevzdá písemně informace uvedené v příloze č. 1 této směrnice a záznam o poučení účastníků akce v rozsahu uvedeném v příloze č. 2 směrnice.

8. Závěrečná ustanovení

- a) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je ředitelem školy pověřen zástupce ředitele školy.
- b) Zrušuje se předchozí znění této směrnice. Uložení směrnice se řídí spisovým řádem školy.
- c) Směrnice nabývá účinnosti dnem 2. 6. 2022

Příloha č. 1

Žádost o povolení mimoškolní akce a organizační zajištění akce	
Název akce (školní výlet, exkurze, škola v přírodě letní, lyžařský výchovně výchovný kurz, zahraniční výjezd): XXX	
Třída(y):	
Vedoucí akce:	Zdravotník:
Pedagogický dohled - Pedagogický pracovník: - Nepedagogický pracovník - Externí pracovník	
Místo: XXX	Telefon:
Přesná adresa: XXX	
Odjezd (datum a hodina):	Příjezd (datum a hodina):
Další informace: Použitý dopravní prostředek: Způsob a datum informování rodičů: Školní web, Edupage Pojištění (pojišťovna, datum uzavření pojistky): Kooperativa, 23. 2. 2009, č. s. 7720356360 Smlouva o ubytování: Účastní-li se zahraničního výjezdu žák ze třetích zemí s bydlištěm v některém členském státě EU (č. j.: 6 687/2006-60)	
Poučení žáků o BOZ bylo provedeno – termín, kým:	
Poučení pracovníků činných na akci o BOZP bylo provedeno – termín, kým:	
Přílohy: Seznam účastníků se žáků: přiložen Program akce: přiložen Počet žáků: Osnova poučení o BOZ, Souhlas zákonného zástupce	
Datum a podpis vedoucího akce:	
Datum a podpis ředitele školy: POVOLUJI - NEPOVOLUJI	

Povinnosti vedoucího akce:

1. Zajistit dopravu, ubytování a stravování v souladu s příslušnými právními předpisy.
2. Poučit dospělé účastníky akce a žáky o BOZP, zejména o dopravní kázní, poskytování první pomoci, organizačním a časovém průběhu celé akce, jejich povinnostech. Dodržovat specifické předpisy podle charakteru akce a poučit o nich žáky – např. zákaz rozdělávání ohňů v lese, pravidla pro pohyb v přírodních rezervacích či chráněných oblastech a další.
3. Během celé akce řídit a kontrolovat práci všech dospělých osob činných na akci.
4. Zajistit dostatečnou informovanost rodičů žáků.
5. Zajistit od rodičů přihlášku dítěte na akci (dle typu akce případně i prohlášení o bezinfekčnosti, odpovědnosti za škody nebo oznámení o jeho zdravotní způsobilosti).

6. Zajistit dostatečný dohled nad žáky po celou dobu akce.
7. Náročnost činností během akce volit s ohledem na fyzickou zdatnost dětí a jejich zdravotní stav.
8. Zajistit zdravotní péči nad účastníky akce - lékárnička, kontakty na lékařskou pomoc v místě akce, upozornění rodičům a škole, záznamy do knihy úrazů.
9. Bez zbytečného odkladu telefonicky informovat vedení školy o mimořádných událostech během akce, zejména změně programu, trasy, časového plánu.

Příloha č. 2

Základní osnova poučení o bezpečnosti

Vedoucí akce prokazatelným způsobem poučí účastníky akce o dohledu nad žáky a jeho zajištění, dopravní kázni, pravidlech poskytování první pomoci.

Poučení žáků o bezpečnosti se zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- trasa výletu, upozornění na místní specifika a nebezpečí (přírodní rezervace,...),
- zdravotní způsobilost žáků - akce se mohou zúčastnit pouze žáci zdravotně způsobilí (vedoucí vyžaduje potvrzení rodičů nebo zvláštní lékařské potvrzení podle náročnosti akce, zváží, zda se jí mohou zúčastnit žáci po nemoci, žáci uvolnění z výuky některého předmětu, astmatici, alergici, apod.),
- seznámení žáků s režimem dne,
- poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, požární ochraně, dopravní kázni, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, návštěvním řádu, ubytovacím řádu, zákaz požívání alkoholu a návykových látek,
- pravomoci dospělých osob zajišťujících akci při vykonávání dohledu nad žáky, povinnost žáků dbát pokynů těchto pracovníků,
- dodržování předpisů (dopravní kázeň,...) a metodických pokynů a zásad (střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků,...).

Příloha č. 3

Souhlas zákonných zástupců

Souhlasíme s účastí našeho dítěte _____ na akci školy _____, v termínu _____, o které jsme byli školou podrobně informováni.

Jsme si vědomi toho, že akce se může zúčastnit pouze účastník, jehož zdravotní stav není touto akcí a její náročností ohrožen a který nemůže zdravotně ohrozit ostatní účastníky.

Upozorňujeme na tyto zdravotní problémy mého dítěte, na které je třeba brát zvláštní zřetel: (astma, alergie, omezení při tělesných cvičeních, diabetes,...).

V Břeclavi dne _____

podpis zákonného zástupce žáka _____

podpis zákonného zástupce žáka _____